

ГУДУИН СРЕЩУ ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

Решение на Европейския съд по правата на човека от 22 февруари 1996 г.

ТЕКСТОВЕ ОТ КОНВЕНЦИЯТА: чл. 10; чл. 26.

КЛЮЧОВИ ДУМИ И ИЗРАЗИ: свобода на изразяването/ посегателство/ предписано от закона

ЦИТИРАНИ ПРИМЕРИ ОТ СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА: Sunday Times v UK, 26.11.1991, Series A 217; Jersild v Denmark 23. 09. 1994, Series A 298; Tolstoy Miloslavsky v UK 13.07.1995, Series A 316-B.

РЕШЕНИЕ

По делото Гудуин срещу Швейцария,

Европейският съд по правата на човека, на свое заседание, съгласно правило 51 от Правилата на Съда A2, в съдебен състав : Р. Рюсдал, председател, Р. Бернхард, Тор Вилямсон, Ф. Мачер, Б. Уолш, Ш. Руссо, А. Шпийлман, Дж. Де Мейер, Н. Валतिकос, Е. Палм, Ф. Биджи, сър Джон Фрийланд, А. Б. Бака, Д. Гочев, Б. Репик, П. Ямбрек, П. Курис, У. Ломус, както и Петцолд, секретар, и П. Дж. Махони, заместник-секретар.

Издава следното решение, прието на 22 февруари 1996 г.

ПРОЦЕДУРА

1. Делото е внесено в Съда от Европейската комисия по правата на човека ("Комисията") на 20 май 1994 г., в тримесечния срок определен по член 32 ал. 1 и член 47 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи ('Конвенцията'). Делото е започнало с жалба (N 17488/90) срещу Обединеното кралство, депозирана до Комисията съгласно член 25 от Уилям Гудуин, британски гражданин, на 27 септември 1990 г..
- 2.- 10. *[Параграфи 2-10 описват производството пред Съда и по-специално размяната на становища и други документи между страните, разрешението по член 19 за предоставяне на възможност на Интерайтс да внесе становище на трета страна и имената на лицата, които представляват страните.]*

ФАКТИТЕ

1. Конкретните обстоятелства по делото

10. Г-н Уилям Гудуин, британец, журналист и живее в Лондон.

11. На 3 август 1989 г. жалбоподателят започва работа като стажант-журналист в списанието 'Енджиниър', публикувано от Морган-Грампиан ООД ("издателството")., като работодател му е Морган Грампиан ("работодателят").

На 2 ноември 1989 г. жалбоподателят получил телефонно обаждане от лице, което според жалбоподателя преди му е предоставяло информация за дейността на различни компании. Източникът го информирал, че компанията Тетра ООД ("Тетра") търси заем от 5 милиона лири стерлинги и има финансови трудности в резултат на очаквана загуба на 2.1 милиона лири стерлинги за 1989 г. при оборот от 20.3 милиона лири стерлинги. Информацията е дадена доброволно, без да е платено нещо в замяна. Жалбоподателят твърди, че няма основание да се счита, че информацията произтича от откраднат или секретен документ. На 6 и 7 ноември 1989 г., с цел да напише статия за Тетра, той се обажда на компанията, за да провери фактите и потърси обяснение относно информацията.

Информацията е извлечена от конфиденциален проект за бизнесплан на Тетра. На 1 ноември 1989 г. е имало осем номерирани копия на този документ. Пет от тях са били предоставени на висши служители на Тетра, едно копие на счетоводителите, едно копие на банката и едно копие на външен консултант. Всяко едно копие е било подвързано в папка с надпис "Строго поверително". Папката на счетоводителите е видяна за последен път около 15.00 часа на 1 ноември в стая, която те ползват в Тетра. В стаята не имало никой между 15.00 и 16.00 часа и по това време документите изчезват.

А. Съдебно разпореждане и разпореждане за разкриване на източници и документи

12. На 7 ноември 1989 г. съдията г-н Хофман от Върховния съд, без призоваване на ответника издава привременно разпореждане по молба на Тетра, ограничаващо публикуването от издателите на Енджинир на информация, извлечена от бизнесплана. Компанията е информирала всички национални вестници и някои списания за разпореждането на 16 ноември .

13. В писмена декларация до Върховния съд от 8 ноември 1989 г., Тетра твърди, че ако планът се разгласи, това може да доведе до пълна загуба на доверие в компанията от страна на действителните и потенциални кредитори, клиенти и особено нейните доставчици, с риск от загуба на поръчки и отказ за доставка на стоки и услуги. Това неминуемо ще доведе до проблеми с преговорите по рефинансиране на Тетра.

14. На 14 ноември 1989 г. съдия Хофман по молба на Тетра нарежда на издателите, съгласно член 10 от Закона за престъпления срещу правосъдието 1981 г. ("Закон от 1981" - виж пар. 20 по-долу), да покажат до 15.00 часа на 15 ноември бележките на жалбоподателя от по-горе посочения телефонен разговор, идентифициращи източника. На 15 ноември, след като издателите не изпълняват съдебното нареждане, съдия Хофман разрешава на конституирането на Тетра като страна в производството и определя срок на жалбоподателя и неговия работодател до 15.00 часа на следващия ден да представят бележките.

На 17 ноември Върховният съд издава още едно разпореждане до жалбоподателя да посочи всички лица, които са получили плана или някаква информация, свързана с него, както и нареждане тези лица да предадат копия на плана, намиращи се в тях. Заседанието е било отложено с оглед предоставяне на възможност на жалбоподателя да съобщи на източника си за съдебното разпореждане. Жалбоподателят обаче е отказал да направи това.

15. На 22 ноември 1989 г. съдия Хофман нарежда на жалбоподателя да предостави бележките си до 15.00 часа на 23 ноември, основавайки се на член 10 от Закона от 1981 г. (виж пар. 20 по-долу), "в интерес на правосъдието". Целта е разкриване самоличността на източника, което да даде възможност на Тетра да започне производство срещу източника за получаване на документа, забрана на неговото разпространение и претендиране на претърпените щети и направените разходи. Съдията прави следното заключение:

"Представените доказателства са достатъчни да обосноват заключението, че компанията е пострадала от кражбата на конфиденциалните документи. Доказателствата обосновават и твърдението, че компанията ще понесе сериозни търговски щети, ако тази информация бъде публикувана в близкото бъдеще. Вярно е, че източникът може да не е човекът, откраднал документите. Той може да е получил информацията от втора ръка, въпреки че това е по-малко вероятно. И в двата случая обаче той е искал публикуването на информацията, за която трябва да е знаел че е конфиденциална. Според ответника, след като му е предал информацията, той отново е телефонирал след няколко дни, за да попита какво става със статията. Ищецът иска да заведе иск

срещу източника за разкриване на документа, за забрана на бъдещо публикуване и иск за нанесените щети и направените разходи. Но това е невъзможно, тъй като не знае кого да съди. В конкретните обстоятелства, при спешната необходимост от ефективна правна защита срещу източника, считам, че е необходимо разкритие в интерес на правосъдието.

Ответникът е дал клетвена декларация, изразявайки виждането, че общественият интерес изисква публикуването на секретната търговска информация на ищеца. Адвокатът на ответника заявява, че предходните публикации за финансовите резултати на ищеца обрисуват една просперираща, разрастваща се компания и следователно обществеността трябва да знае, че сега тя претърпява трудности. Аз отхвърлям това виждане. Няма нищо, което да подсказва, че информацията от бизнесплана променя факти, публикувани преди това, или че ищецът е задължен, правно или морално, да предостави тази информация на своите клиенти, доставчици и конкуренти. Точно обратното, струва ми се, че бизнесът не може да функционира, ако такава информация не се запази в тайна.”

16. На същата дата Апелативният съд отхвърля молба на жалбоподателя за отлагане изпълнението на разпореждането на Върховния съд, но променя разпореждането, като изисква от жалбоподателя да предостави бележките си на Тетра или да ги предаде на Апелативния съд в запечатан плик с писмени показания към него. Жалбоподателят не е изпълнил тази разпореждането.

Б. Жалби до Апелативния съд и до Камарата на лордовете

17. На 23 ноември 1989 г. жалбоподателят подава жалба до Апелативния съд във връзка с разпореждането на съдия Хофман от 22 ноември 1989 г. Той твърди, че представянето на неговите бележки не е “необходимо в интерес на правосъдието” по смисъла на член 10 от Закона от 1981 г.; общественият интерес от публикуването надделява над интереса от запазване на секретността; и тъй като той не е подпомогнал някакво нарушение на тайна, разпореждането на съдията срещу него е в нарушение на закона.

Апелативният съд отхвърля жалбата на 12 декември 1989 г.. Лорд Доналдсън посочва:

“Съществуването на човек, който има достъп до дълбоко секретна информация на ищите, и който е готов да наруши задълженията си за конфиденциалност, представлява постоянна заплаха за ищите, която може да се елиминира единствено чрез разкриване на неговата самоличност. Съдебните разпореждания без съмнение ще бъдат ефективни в предотвратяване публикации в пресата, но те със сигурност няма да попречат на разгласяване до клиентите и конкурентите на ищите.

Ищите са в положение, в което им е необходимо рефинансиране и разширяване на дейността, като в противен случай рискуват загубата не само на пари, но и значителен брой работни места. Това не е положение, в което съдът трябва да бъде или да изглежда безсилен, освен ако няма основателни причини. Ищите продължават обсъждането на рефинансирането, застрашени от източника (или източника на източника), който цъка под тях като бомба със закъснител. Тези обстоятелства им дават право на помощ при идентифицирането, намирането и обезвреждането й.

Заключението, че разкриването на източника на г-н Гудуин е необходимо в интерес на правосъдието не е решаващ фактор по тази жалба. То означава обаче, че трябва да балансирам противоположните интереси. От една страна, съществува общественият интерес за запазване на журналистическите източници, което всъщност е причината за приемането на член 10. От друга страна, сме изправени пред случай, при който е необходимо разкриване в интерес на правосъдието. Ако тези два фактора бяха единствени, това напълно би обосновоало разпореждането за разкриване, защото желанието на парламента е да бъде разпоредено разкриване при наличието на всяко

едно от посочените в закона четири основания и когато не са налице други фактори. Противното би обезсмислило напълно закона.

Но конкретните факти по делото могат да привнесат и нови фактори, ако е налице допълнителна причина за запазване конфиденциалността на журналистическия източник. Възможно е например информацията да разкрива 'беззаконие' от страна на властите. Или възможно е акции на ищците да се предлагат на фондовата борса и акционерите несправедливо да са държани в неведение относно информация, особено важна за решението им дали да продадат акциите си, или не. Такива факти биха подкопали обществения интерес в запазването на конфиденциалността на изтеклата информация и съответно биха засилили обществения интерес в запазване конфиденциалността на журналистическите източници.

В конкретния случай обаче няма нищо за добавяне към фактите по това дело. Фактите отговарят на критерия "в интерес на правосъдието", без да има какво да се добави. Общественият интерес за запазване секретността на журналистическите източници съществува, но фактите по това дело не засилват баланса в негова полза. Не е показано никакво "беззаконие". Няма акционери, които да са държани в неведение. Всъщност обществото няма законен интерес в бизнеса на ищците, които въпреки че са корпоративни по форма, могат да бъдат определени като частни лица. Това в действителност е една неоправдана намеса в неприкосновеността на "личния им живот". Считам, независимо от принципната необходимост от защита на журналистическите източници, че това е случай, при който взната се накланя в полза на разкриването на тези източници. Отхвърлям жалбата на компанията жалбоподател. Не виждам основателна причина за друго становище и по отношение на жалбата на г-н Гудуин."

Лорд Маккауън от Върховния съд посочва, че жалбоподателят трябва да е 'изключително наивен', ако не е съобразил, че източникът е най-малко виновен за нарушаване на служебна тайна.

Апелативният съд разрешава на жалбоподателя обжалване пред Камарата на лордовете.

18. Камарата на лордовете потвърждава решението на Апелативния съд на 4 април 1990 г., прилагайки принципите, развити от лорд Райд в делото *Норич Фармакал Ко срещу Мита и Акцизи* 1974 г. Апелативно дело № 133:

"ако не по своя вина човек се окаже замесен в нарушение на закона извършвани от други, улеснявайки техните нарушения, той може да не е индивидуално отговорен, но е задължен да помогне на увредения, като му предостави пълна информация и разкрие самоличността на нарушителите."

Лорд Бридж в първото от петте становища по това дело подчертава, че при прилагането на член 10 е необходимо да се намери балансът между нуждата за защита на източниците и, *inter alia*, "интересите на правосъдието". Той продължава:

"... въпросът за това дали разкриването е необходимо в интерес на правосъдието поражда един по-сериозен въпрос за балансирането на един обществен интерес спрямо друг.

Според мен, "интерес на правосъдието" е хората да могат да упражняват важни законови права и да се защитават от сериозни правни нарушения, независимо дали прибягването до съдебно производство ще бъде необходимо за постигане на тези цели. Ако вземем един очевиден пример, работодател с многоброен персонал, претърпял голяма загуба от действията на неизвестен служител, безспорно е в интерес на правосъдието служителят да бъде идентифициран, за да бъде прекратен договорът му за работа, за което не е необходима съдебна процедура.

Изразът "в интерес на правосъдието" подчертава важността на балансирането. Няма да бъде достатъчно за страна, която иска разкриване на източника по член 10, да покаже, че без разкритие няма да може да упражни законното си право или да парира възможно нарушение. Задачата на съдията винаги ще бъде да "претегли" важността на разкриването за постигане целите на правосъдието, от една страна, и важността от защита на източника, от друга. При такова балансиране, само ако съдията е убеден, че разкриването в интерес на правосъдието е толкова важно, че да надхвърли законовата привилегия срещу разкриване, ще разпорежи разкриване.

Дали необходимостта от разкриване в този смисъл е установена, със сигурност е по-скоро въпрос на факти, отколкото въпрос, изискващ личната преценка на съдията, но, както при много други фактически въпроси, като например дали някой е действал разумно при определени обстоятелства, това трудно решение ще бъде и субективно повлияно.

Би било глупаво да се опитваме да дадем подробни указания за това как да се прави този баланс. Но може би е редно да се посочат факторите, които трябва да се разгледат. При оценката на необходимостта от разкриване, конкретният случай може да бъде класифициран в потенциално широк спектър. Ако страната, която иска разкритие, докаже, че жизнени интереси зависят от разкритието, това ще го постави в единия край на спектъра. Ако това, което търси да защити, е само един незначителен интерес, това ще постави случая в другия край на спектъра. От друга страна, важността от защита на източника също ще оказва влияние в определянето на точното място в спектъра. Важен фактор ще бъде видът на информацията, получена от източника. Колкото по-голям е законният интерес за разпространяване на информацията, която източникът е предал на издателя или търсения издател, толкова по-важна ще бъде защитата на източника. Един друг и може би по-важен фактор, който ще повлияе на нуждата от защита на източника, ще бъде начинът, по който информацията е получена от източника. Ако съдът сметне, че информацията е получена законно, това ще усилва важността на защита на източника. Обратното, ако стане ясно, че информацията е получена незаконно, това ще намали важността на защитата на източника, освен ако разбира се, този фактор не се балансира от много силен обществен интерес от публикуване на информацията, като в класическия случай, когато източникът е действал, за да разкрие "беззаконие". Аз обръщам внимание на тези фактори само за да илюстрирам и подчертая още веднъж, че те в никакъв случай не трябва да се разглеждат като стриктни правила.

В настоящото дело нямам съмнения, че Върховният и Апелативният съд са прави, че необходимостта за представяне на бележките на г-н Гудуин в интерес на правосъдието е установена. Важността за ищците от получаването им се състои в опасността от огромни загуби за техния бизнес и впоследствие за прехраната на служителите, която ще произлезе от разкриването на информацията, съдържаща се в техния бизнесплан в момент, в който преговорите за рефинансиране все още продължават. Тази опасност ... може да се избегне, ако те идентифицират източника като лицето, откраднало плана или като средство, което да доведе до идентификация на лицето, откраднало плана, и по този начин им бъде дадена възможност да започнат производство за възстановяване на липсващия документ. От друга страна, важността на защита на източника до голяма степен намалява поради съучастието, най-малко, на източника в съществено нарушение на професионалната тайна, което нарушение не се балансира от никакъв законен интерес от публикуване на информацията. Разкриването в интерес на правосъдието от тази гледна точка е от изключителна важност и натежава пред обществения интерес от защита на източниците."

Лорд Темпълмън добавя, че жалбоподателят е трябвало да "си даде сметка, че информацията е конфиденциална и може да причини вреди".

С. Глоба за неизпълнение на разпореждането на съда

19. Същевременно на 23 ноември 1989 г., е имало заседание по повод неизпълнението на съдебното разпореждане, престъпление, което се наказва с глоба в размер определен от съда, или с лишаване от свобода до две години (член 14 от Закона от 1981). На 24 ноември на заседание във Върховния съд, адвокатът на жалбоподателя признава, че жалбоподателят е отказал да изпълни разпореждането, но заседанието е отложено с оглед изчакване на резултата от обжалването на съдебното разпореждане.

Следвайки отхвърлянето на жалбата от Камарата на лордовете, Върховният съд , на 10 април 1990 г. налага глоба от 5 000 лири стерлинги за неизпълнението на съдебното разпореждане.

2. Вътрешното право

20. Член 10 от Закона за престъпления срещу правосъдието от 1981 г. гласи:

“ Нито един съд не може да иска от даден човек да представи, нито даден човек е виновен в престъпление срещу правосъдието заради отказ да посочи източника си на информация за публикация, за която е отговорен, освен ако разкриването не е необходимо в интерес на правосъдието или националната сигурност или за предотвратяване на безредици или престъпление.”

21. Член 14 (1) гласи:

“ Във всеки случай, когато съдът има правото да осъди дадено лице за престъпление против правосъдието и няма (извън посоченото в тази разпоредба) ограничение на срока на лишаване от свобода, срокът на лишаване от свобода трябва да бъде точно определен, като в никакъв случай не може да надвишава две години в случай на осъждане от върховен съд, или един месец в случай на осъждане от по-нисшестоящ съд.”

22. [...]

ПРОИЗВОДСТВО ПРЕД КОМИСИЯТА

23. В жалба (номер 17488/90) от 27 септември 1990 г. до Комисията, жалбоподателят посочва, че съдебното разпореждане за разкриване самоличността на източника нарушава свободата му на изразяване, гарантирана с член 10 от Конвенцията.

24. Комисията приема жалбата за допустима с решение от 7 септември 1993. В доклада си на 1 март 1994 г. (член 31) , Комисията изразява мнението, че има нарушение на член 10 (с единадесет гласа на шест).

ОКОНЧАТЕЛНИ СТАНОВИЩА ПРЕД СЪДА

25. На заседанието от 24 април 1995 г. правителството посочва в становището си до Съда, че не е налице нарушение на член 10 от Конвенцията.

26. Жалбоподателят поддържа своето първоначално становище и пред Съда, изразено в писмените му становища, че е налице нарушение на член 10 и поддържа искането си за справедливо удовлетворение съгласно член 50 от Конвенцията.

ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО

1. ТВЪРДЯНОТО НАРУШЕНИЕ НА ЧЛЕН 10 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

27. Жалбоподателят твърди, че разпореждането за разкриване на самоличността на източника и наложената му глоба за отказа да направи това представлява нарушение на член 10 от Конвенцията [...]

28. Несъмнено мерките представляват намеса в правото на жалбоподателя на свобода на изразяване, гарантирано от ал. 1 на член 10, и Съдът не намира причина да се твърди обратното. Следователно трябва да се провери дали намесата е оправдана съгласно ал. 2 на член 10.

А. Намесата била ли е ‘предвидена от закон’?

29. Съдът отбелязва, че оспорваното съдебно разпореждане за разкриване и наложената глоба се базират на националния закон, а именно член 10 и 14 на Закона от 1981 г. (виж пар. 20 и 21 по-горе). От друга страна, жалбоподателят твърди, че що се отнася до разпореждането за разкриване, националният закон не удовлетворява изискването да е “предвидено от закона”.

30. Правителството оспорва това твърдение, а Комисията е приела, че не е необходимо да стига до заключение по този въпрос.

31. Съдът посочва отново, че според съдебната му практика приложимият национален закон трябва да е формулиран с необходимата прецизност, за да позволи на засегнатите лица - ако трябва след правна консултация - да предвидят, в приемлива степен според обстоятелствата, последствията, до които дадено действие може да доведе. Закон, който предоставя свобода на преценка сам по себе си, не е в противоречие с това изискване, стига границите на тази свобода на преценка и начинът, по който тя се упражнява, да са посочени ясно с оглед предвидената законната цел и гарантирането на защита на индивида срещу произволна намеса (виж, например, решение Толстой Милославски срещу Обединеното кралство ...).

32. Жалбоподателят твърди, че предвиденото изискване "в интерес на правосъдието" като основание за защита на източниците според член 10 на Закона от 1981 г. не е достатъчно прецизно, за да позволи на журналистите да предвидят обстоятелствата при които такова разпореждане може да бъде издадено за защита на частна компания. Като прилага тази разпоредба по настоящето дело, лорд Бридж напълно е ревизирал интерпретацията на лорд Диплок по делото *Министър на отбраната срещу вестници Гардиан*. Балансирането, въведено от лорд Бридж, се изразява в субективна съдебна преценка на факторите, базирана на доказателства, предоставени постфактум от страната, която иска разкриване на самоличността на източника (виж пар. 18 по-горе). По времето, когато източникът е предал информацията, журналистът вероятно не е могъл да знае дали тя е от жизнено значение за страната и не е могъл да прецени с никаква степен на точност обществен интерес от информацията. Един журналист обикновено би бил в състояние да прецени дали информацията е получена по законен път или не, но не би могъл да предположи какво ще решат съдилищата по този въпрос. Законът, такъв какъвто е, на практика управомощава съдебните органи да разпоредят на журналистите да разкрият източниците, ако са били “разчувствани” от оплакванията на потърпевщата страна.

33. Съдът признава, че в конкретната област на правото е трудно да се формулират закони с абсолютна точност и дори известна гъвкавост е желателна, за да позволи на националните съдилища да развиват правото в светлината на тяхната преценка за необходимите мерки в интерес на правосъдието.

Твърдението на жалбоподателя, че приложимото право дава неограничена свобода на действие на английските съдилища при определяне на това дали трябва да разпоредят разкриване не е точно. Важни ограничения следват от член 10 на Закона от 1981 г., според който може да се разпорежи разкриване само ако е установено по

убедителен начин пред съда, че е необходимо разкритие в интерес на правосъдието (виж пар. 20 по-горе).

Освен това, когато жалбоподателят е получил информацията от източника си, е съществувало не само тълкуването на лорд Диплок на разпоредбата за интересите на правосъдието в член 10 по делото *Министъра на отбраната срещу вестници Гардиан*, а също и разпореждането на лорд Райд по делото *Норич Фармакал Ко срещу Мита и Акцизи* (1973), относно това, че лице, което не по своя вина се замеси в нарушение, може да бъде задължено да разкрие самоличността на нарушителя (виж пар. 15, 18 и 22 по-горе).

Според Съда тълкуването на приложимия закон от Камарата на лордовете не превишава това, което може да се предскаже при съответните обстоятелства (виж *mutatis mutandis*, решение *С. У. срещу Обединеното кралство ...*). Нито намира, че въпросният закон не дава нужната защита на жалбоподателя срещу произволна намеса.

34. Поради което Съдът приема, че оспорваните мерки са “предвидени от закона”.

Б. Намесата преследва ли законна цел ?

35. Пред институциите по Конвенцията не се оспорва, че целта на мерките е защита на правата на Тетра и че намесата преследва законна цел. Правителството твърди, че мерките също са взети за предотвратяване на престъпление.

36. Съдът е удовлетворен, че намесата преследва първата от тези цели, и не намира за необходимо да решава дали тя преследва и втората.

В. Била ли е намесата “необходима в едно демократично общество” ?

37. Жалбоподателят и Комисията считат, че според чл.10 от Конвенцията всяка принуда, наложена на журналист да разкрие източника си, трябва да бъде ограничена до използването ѝ само в изключителни случаи, когато са изложени на риск важни обществени или индивидуални интереси. Това изискване не е задоволено в настоящия случай. Жалбоподателят и Комисията се позовават на факта, че Тетра вече е получила съдебно разпореждане, ограничаващо публикуването (виж пар. 12 по-горе), и че няма нарушение на това разпореждане. Тъй като въпросната информация е от често срещан вид в бизнеспресата, те не считат, че рискът от щети, причинени от едно понататъшно публикуване, е доказан от Тетра, която не е понесла никаква вреда.

Жалбоподателят добавя, че информацията има новинарска стойност, въпреки че не разкрива въпроси от първостепенен обществен интерес, като престъпление или злоупотреби. Информацията за недоброто управление на Тетра, загубите и заемите е фактологична, важна и от пряк интерес за клиенти и инвеститори в пазара на компютърен софтуер. Във всеки случай степента на обществен интерес към информацията не може да бъде тест за това дали има належаща обществена нужда от разпореждане за разкриване на източника. Източникът може да предостави информация с незначителна стойност в един ден, както и важна информация на следващия. Това, което има значение, е, че взаимоотношението между журналиста и източника генерират информация, която има по правило новинарски потенциал. Това не отрича правото на Тетра да запазва операциите си в тайна, стига да може, а само оспорва съществуването на обществена необходимост от наказване на жалбоподателя за отказа му да разкрие източника на информация, която Тетра не е успяла да опази.

38. Правителството твърди, че разпореждането за разкриване е необходимо в едно демократично общество за защита на правата на Тетра. Функцията на вътрешните

съдилища е да установяват факти и в светлината на установените факти да определят законовите последици, които произтичат от тях. Според правителството надзорната юрисдикция на институциите на Конвенцията се простират само до втората функция. Тези ограничения, базирани на Конвенцията, са от особена важност в настоящото дело, където националните съдилища процедират на базата на това, че жалбоподателят е получил информация от източника, незнаейки за нейната секретност, въпреки че в действителност е трябвало да го е разбрал. Още повече че източникът е вероятно крадецът на секретния бизнесплан и мотивите му за разкриване на информацията са били недобронамерени. Също така ищците ще претърпят сериозни търговски загуби от едно по-нататъшно публикуване на информацията. Тези констатации на вътрешните съдилища са базирани на представени пред тях доказателства.

Счита се, че няма особено голям обществен интерес от публикуването на секретната информация от жалбоподателя. Въпреки наличието на обществен интерес към свободния поток от информация, и източниците, и журналистите трябва да признаят, че изричното обещанието на журналиста за конфиденциалност или мълчаливата гаранция за непосочване, трябва да отстъпи в името на един по-значим обществен интерес. Привилегията на журналиста не трябва да се простира до защита на източник, който се е държал недобросъвестно или най-малкото безотговорно, за да му позволи да предаде информация от малък обществен интерес. Източникът в този случай не е проявил отговорността, която се изисква по член 10 от Конвенцията. Въпросната информация не е от обществен интерес, което да оправдае намесата в правата на частна компания като Тетра.

Вярно е, че ефективни съдебни разпореждания са направени, но докато крадецът и източникът не са открити, ищците ще са в опасност от по-нататъшно разпространяване на информацията и като резултат вреди за бизнеса и прехраната на служителите им. Не е имало други начини за защита на бизнестайната на Тетра.

При тези обстоятелства според правителството разпореждането, изискващо от жалбоподателя да разкрие източника и наложената му глоба за отказа да го направи, не представлява нарушение на правата на жалбоподателя по член 10 от Конвенцията.

39. Съдът припомня, че свободата на изразяване представлява една от важните основи на демократичното общество и че гаранциите, които се дават на пресата, имат особено значение (виж решение Йерсилд срещу Дания, решение от 23 септември, 1994 г.).

Защитата на журналистическите източници е едно от основните условия за свобода на пресата, както е отбелязано в законите и професионални правила за поведение в множество държави - страни по Конвенцията, и е потвърдено чрез няколко международни документа за журналистическите свободи (виж, *inter alia*, Решението за журналистически свободи и човешки права, прието на Четвъртата европейска правителствена конференция за политиката на масмедииите, Прага, 7-8 декември 1994 г., и Решение за конфиденциалността на журналистическите източници на Европейският парламент, 18 януари 1994 г. - официално издание на страните членки на Европейския съюз N C 44/34). Липсата на такава защита ще се отрази отрицателно върху готовността на източниците да подпомагат пресата в информирането на обществото по въпроси от обществен интерес. Като резултат важната обществена роля на пресата по разкриване на важни за обществото събития може да бъде подкопана и възможността на пресата да представя точна и достоверна информация ще бъде неблагоприятно засегната. Имайки предвид важността на защитата на журналистическите източници за свободата на пресата в едно демократично общество и неблагоприятния ефект, който може да има едно съдебно разпореждане за разкриване на източника върху тази свобода, такава мярка не може да съответства на чл. 10 от Конвенцията, освен ако не е оправдана от първостепенно изискване на обществения интерес.

Това разбиране трябва да е водещо при прилагането на критерия необходимо в едно демократично общество на пар. 2 на чл. 10, към фактите по настоящото дело.

40. Като всеобщ принцип "необходимостта" за ограничаване свободата на изразяване трябва да бъде убедително установена (виж Решение Sunday Times срещу Обединеното кралство, решение от 26 ноември 1991 г., за основните принципи на критерия "необходимо в едно демократично общество"). Несъмнено, на първо място националните власти са тези, които преценяват дали има "належаща обществена нужда" от ограничение, и те имат определена свобода в тази преценка. В конкретния случай обаче тази свобода на преценката е ограничена от интереса за осигуряване и поддържане в демократичното общество на свободна преса. Този интерес ще има завишена тежест в преценката по пар. 2 на чл. 10 за това дали ограничението е пропорционално на преследваната от закона цел. Накратко казано, ограниченията върху конфиденциалността на журналистическите източници изискват внимателна оценка от Съда.

Задачата на Съда, при изпълняване на надзорната му функция, не е да заема мястото на националните власти, а по-скоро да прегледа решенията им съгласно член 10. Като прави това, Съдът трябва да гледа на "намесата" в светлината на делото като цяло и да определи дали изтъкнатите от националните власти причини са "релевантни и достатъчни".

41. В този случай, както изглежда от посоченото от лорд Бридж в Камарата на лордовете, полученото разпореждане за разкриване на източника в полза на Тетра е постановено предимно на базата на опасността от значителни щети за бизнеса, а оттам и за прехраната на служителите му, която би произлязла от разкриване на информацията от бизнесплана докато преговорите за рефинансиране все още продължават (виж пар. 18 по-горе). Според лорд Бридж тази опасност, "цъкаща под тях като бомба със закъснител", както се изразява лорд Доналдсон пред Апелативния съд (виж пар. 17 по-горе), може да бъде премахната, само ако идентифицират източника, който е крадецът на копието на плана или лице, което ще им даде възможност да идентифицират крадеца, и което на свой ред ще даде възможност на компанията да заведе иск за откриване на липсващия документ. Важността на защитата на източника, заключава лорд Бридж, доста се намалява от съучастничеството на източника, най-малкото в тежко нарушение на професионалната тайна, което не се балансира от законен интерес от публикуване на информацията (виж пар. 18 по-горе).

42. Според Съда основанията за оспорваното разпореждане за разкриване трябва да се разглеждат в по-общия контекст на издаденото по-рано разпореждане, ограничаващо не само жалбоподател, но и издателите на Енджиниър в публикуването на каквато и да е информация от плана. Това съдебно разпореждане е изпратено до всички национални вестници и релевантни списания (виж пар. 12 по-горе). Целта на разпореждането за разкриване е до голяма степен същата като тази на предходното разпореждането, а именно да се предотврати разпространението на конфиденциалната информация, съдържаща се в плана, и тя е постигната с първоначалното разпореждане. Няма съмнение според лорд Доналдсон в Апелативния съд, че това разпореждане е било ефективно в спиране разпространението на конфиденциалната информация чрез пресата (виж пар. 17 по-горе). Кредиторите, клиентите, доставчиците и конкурентите на Тетра следователно няма да научат информацията чрез пресата. Така една голяма заплахата за компанията е вече неутрализирана чрез съдебното разпореждане. Според Съда, доколкото разпореждането за разкриване е послужило просто, за да подсили първото разпореждане, това допълнително ограничение на свободата на изразяване не е подкрепено от основателни причини за целите на пар. 2 на член 10 от Конвенцията.

43. Това, което остава да се установи от Съда, е дали по-нататъшните цели, обслужени от разпореждането за разкриване, предоставят достатъчно оправдание.

44. Вярно е, както казва лорд Доналдсън, че съдебното разпореждане " няма ефективно да предотврати директното разпространяване на информацията сред клиенти и конкуренти на Тетра" от източника на жалбоподателя (или източника на този източник) (виж пар. 17 по-горе). Освен ако не знае самоличността на източника, Тетра няма да може да спре едно по-нататъшно разпространяване на съдържанието на плана, а именно като започне производство срещу него или нея за откриване на липсващия документ, за разпореждане срещу по-нататъшно разкриване от него или нея и за компенсация на щетите.

Също така компанията има законово основание като търговско предприятие да разкрие нелоялния си служител или сътрудник, който може да е имал продължителен достъп до нейните помещения, за да прекрати нейната или неговата връзка с компанията.

45. Това несъмнено са релевантни причини. Въпреки това, както признават и националните съдилища, не може да бъде достатъчно искането за разкриване да се основава единствено на доказването от страната, целяща разкриване, че не би могла без разкриване да упражни свое законно право или да отклони закононарушение (виж пар. 18 по-горе). В тази връзка Съдът припомня, че съображенията, които трябва да се вземат предвид от институциите на Конвенцията съгласно пар. 2 на член 10, накланя баланса на интересите в полза на интереса на демократичното общество от осигуряване на свободна преса (виж пар. 39 и 40 по-горе). По фактите на настоящото дело Съдът не намира, че интересът на Тетра да предотврати чрез съдебно производство срещу източника оставащата опасност от вреди от разпространяване, но не от пресата, на конфиденциална информация, както и интересът от получаване на обезщетение и от разкриване на нелоялен служител или сътрудник, са, дори и да са разглеждат общо, достатъчни за да "натежат" срещу важния обществен интерес от защита на източника на жалбоподателя. Следователно Съдът не счита, че целите, обслужени от разпореждането за разкриване, преценени в светлината на стандартите по Конвенцията, са от първостепенен обществен интерес.

46. В обобщение според Съда няма разумно съответствие между законната цел преследвана от разпореждането за разкриване, и средствата за постигане на тази цел. Ограничението, което разпореждането налага върху свободата на изразяване на жалбоподателя следователно, не може да се разглежда като необходимо в едно демократично общество по смисъла на ал. 2 на член 10, за защита правата на Тетра, независимо от свободата на преценка, която има държавата.

Съдът заключава, че разпореждането, изискващо от жалбоподателя разкриване на източника му и наложената му глоба за отказа да направи това, представляват нарушение на неговото право на свободно изразяване съгласно член 10.

2. ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛЕН 50 ОТ КОНВЕНЦИЯТА

47. Г-н Уилиям Гудуин търси справедливо удовлетворение съгласно член 50 от Конвенцията, ... :

А. Морални вреди

48. Жалбоподателят претендира 15 000 лири стерлинги нематериални вреди, заради психическото страдание, шока, тревогата и безпокойството, които е изпитал в резултат на производствата срещу него. В продължение на пет месеца той е живял в страх, че може да бъде осъден на лишаване от свобода до две години, за това че се е подчинил на съвестта си и се е придържал към етическите си задължения на журналист. Той все още трябва да живее с криминално досие, тъй като престъплението против

правосъдието няма да бъде заличено при намиране на нарушение от Съда. Той е бил подложен на натиск от страна на съдебната система и от работодатели му да изпълни съдебното разпореждане и на допълнителния натиск, упражняван върху него от заплахата за уволнение, ако не разкрие самоличността на своя източник.

49. Правителството възразява на искането на жалбоподателя, защото твърдяните неблагоприятни последици идват от факта, че той не зачита и не спазва закона. Дори и да смята закона за лош, той е трябвало да изпълни разпореждането за разкриване на информацията на съда в запечатан плик, или, най-малкото, да признае задължението си да изпълни разпореждането за разкриване след решението на Камарата на лордовете. Ако го беше направил, правителството нямаше да може да възрази на иска за компенсация за всякакви неблагоприятни последствия.

50. Съдът не намира твърденията на правителството за убедителни. Това, което има значение по член 50, е дали фактите, представляващи нарушение, са довели до нематериални щети. В настоящия случай Съдът намира, че има причинна връзка между безпокойството и стресът, изживян от жалбоподателя, и нарушението на Конвенцията. Въпреки това при обстоятелствата на делото Съдът счита, че това установяването на нарушение представлява справедливо удовлетворение, що се касае до нематериалните щети.

Б. Съдебни разноски и разходи

51. Жалбоподателят е поискал и възстановяване на съдебните разноски и разходи възлизащи на 49 500 лири стерлинги относно следните точки, посочени в неговите бележки до Съда на 1 март 1995 г.:

- а) 19 500 лири стерлинги за адвокатски хонорар за изготвяне на жалба и писмени съображения до Комисията и Съда и за изготвяне и представяне на делото пред Комисията и Съда;
- б) 30 000 лири стерлинги за работата на адвокатите на жалбоподателя във връзка с производствата пред Комисията и Съда.

Към горните суми трябва да се прибави и всеки наложен данък добавена стойност (ДДС).

52. Правителството чрез писмо от 11 април 1995 г., кани жалбоподателя да представи подробен разчет на разходите.

53. В писмо от 25 юли 1995 г. жалбоподателят споменава, че работата на адвокатите пред Комисията и Съда възлиза на общо 136 часа, средно по 250 лири стерлинги на час за старши и 150 лири стерлинги на час за помощник-адвокат.

54. На 30 август 1995 г., правителството представя забележките си по разчета на жалбоподателя. Без да предрешава решението на Съда относно твърдението за забава на претенцията за разноски, правителството счита, че 19 500 лири стерлинги за адвокати е неоснователно висока сума, и че 16 000 би била разумна стойност.

Що се касае до хонорарите на адвокатите, правителството намира, че стойностите и броят на часовете са преувеличени. Според тях са разумни стойностите : 160 лири стерлинги на час за старши-адвокат и 100 лири стерлинги на час за помощник - адвокат.

Според изчисленията на правителството би било разумно жалбоподателят да бъде обезщетен с 37 595.50 (с включено ДДС) за разходи.

55. Чрез писмо от 1 септември 1995 г., жалбоподателят подчертава, че броят на часовете и тарифите са разумни. Той признава, че ако Съдът реши в негова полза, може с пълно

право да отпусне сумите, посочени от правителството. Той казва, че би се задоволил с обща сума, която да е средна между общите суми, поддържани от двете страни.

56. Съдът счита, че сумата приета от правителството е задоволителна при обстоятелствата по това дело. Съдът следователно присъжда 37 595. 50 лири стерлинги (с включено ДДС) за съдебните разноски, минус 9 300 френски франка, изплатени като правна помощ от Съвета на Европа.

В. Лихва за неустойка

57. Според информацията, с която Съдът разполага, законната лихва в Обединеното кралство към датата на приемане на настоящото решение е 8% на година.

ПО ТЕЗИ СЪОБРАЖЕНИЯ СЪДЪТ:

1. Приема с единадесет гласа на седем, че има нарушение на член 10 на Конвенцията;

2. Единодушно приема, че установяването на нарушение представлява справедливо обезщетение за претърпените от жалбоподателя нематериални вреди;

3. Единодушно приема, че:

а) Ответната страна трябва да плати на жалбоподателя в тримесечен срок за разходи и разноски 37 595.50 (тридесет и седем хиляди петстотин и деветдесет и пет лири стерлинги и петдесет пенса) минус 9 300 (девет хиляди и триста) френски франка, изчислени в лири стерлинги по курса на датата на настоящото решение;

б) годишна лихва от 8% платена от края на по-горе споменатия тримесечен срок до изплащането.

4. Единодушно отхвърля останалата част от иска за справедливо обезщетение.

Ролф Рюсдал, председател
Херберт Петцолд, секретар

ОБЩО ОСОБЕНО МНЕНИЕ НА СЪДИИТЕ РЮСДАЛ, БЕРНХАРД, ТОР ВИЛЯМСОН, МАЧЕР, УОЛШ, СЪР ДЖОН ФРИЙЛАНД И БАКА

1. Не можем да се съгласим със заключението на мнозинството в параграф 46 на решението, че “разпореждането за разкриване на източника и наложената глоба за отказа да направи това са в нарушение на неговото право на свободно изразяване по член 10”.

2. Ние, разбира се, напълно приемаме, както се припомня в параграф 39 на решението, че свободата на изразяване представлява един от основните фактори на демократичното общество и гаранциите, които трябва да се осигурят на пресата, са от особено значение. Съгласни сме с посоченото в същия параграф, че “Защитата на журналистическите източници е едно от основните условия за свобода на пресата ... Липсата на такава защита ще се отрази отрицателно върху готовността на източниците да подпомагат пресата в информирането на обществото по въпроси от обществен интерес. Като резултат, важната обществена роля на пресата по разкриване на важни за обществото събития може да бъде подкопана и възможността на пресата да представя точна и достоверна информация ще бъде неблагоприятно засегната”. От това следва, че едно разпореждане за разкриване на източника не е съвместимо с член 10 на Конвенцията, освен ако не е оправдано на основата на параграф 2 на този член.

3. Това, което ни различава от мнозинството, е оценката на обстоятелствата по настоящото дело и наличието на такова оправдание и по-конкретно дали е спазен критерият за необходимост в едно демократично общество.
4. Що се отнася до приложимия критерий по вътрешното право, член 10 на Закона за престъпления срещу правосъдието 1981 г., ясно дава законна сила на презумпцията срещу разкриване на източниците. Според него (виж пар. 2 на решението) нито един съд не може да иска разкриване, "освен ако не е установено, че разкриването е необходимо в интерес на правосъдието или националната сигурност или за предотвратяване на безредици или престъпление".
5. Както посочва лорд Бридж в Камарата на лордовете, това законово ограничение действа, освен ако страната, искаща разкриване, не установи убедително пред съда, че "разкриването е необходимо" в интересите на един от въпросите от обществено значение, посочени във въпросната разпоредба. Във връзка с начина, по който съдът определя необходимостта от разкриване в интерес на правосъдието, лорд Бридж казва, че не е достатъчно страната, искаща разкриване на източника, единствено да докаже, че няма да може без разкриване да упражни законно право или предотврати закононарушение.
6. Ако, както решението приема, защитата на правата на Тетра "в интерес на правосъдието" означава преследване на законова цел съгласно пар. 2 на член 10, проверката по вътрешното право на необходимостта много наподобява тази, изисквана от Конвенцията. Вътрешните съдилища на три нива, на базата на всички представени пред тях доказателства, заключват, че разкриването е било необходимо в интерес на правосъдието. Лорд Бридж подчертава няколко фактора в подкрепа на заключението си, че първоинстанционният съдия и Апелативният съд са прави в твърдението си, че е установена необходимост от разкриване в интерес на правосъдието. Първо, значението за Тетра от разкриване се състои в опасността от големи щети за техния бизнес и за служителите като резултат, която би възникнала от разкриване на информацията, съдържаща се в бизнесплан докато операциите по рефинансиране все още продължават. Тази опасност може да бъде преодоляна, ако те открият самоличността на източника, крадец на копието на плана, или лице, което ще им позволи идентифициране на крадеца и открият производство за намиране на липсващия документ. Второ, важността от защита на източника е доста намалена от съучастничеството на източника, най-малко, в голямо нарушение на секретността, което не е балансирано от законен интерес от публикуване на информацията. При такова балансиране на интересите, разкриването в интерес на правосъдието е от изключително значение, надхвърлящо интереса от законова защита на източниците, което е и в съответствие с изискването за необходимост в едно демократично общество.
7. От друга страна, решението заключава, че няма разумно съответствие между преследваната от разпореждането за разкриване легитимна цел и използваните средства за постигането ѝ (виж пар. 46). При достигане до този извод, решението на първо място посочва в пар. 42, че основанието за разпореждането трябва да се разглежда в контекст на вече полученото от Тетра съдебното разпореждане. Това първо разпореждане ефективно е спряло разпространението на секретната информация от пресата, така, че "един важен компонент на опасността от щети за компанията ... вече е бил неутрализиран...". Параграфът продължава: "... разпореждането за разкриване просто е послужило за усиление на първото разпореждане и допълнителното ограничение не е подкрепено от достатъчно основания за целите на ал. 2 на член 10".
8. Да предположим обаче, че разпореждането за разкриване само "е послужило за засилване на първото разпореждане" означава да тълкуваме делото погрешно. Както обясняват решенията на вътрешните съдилища, целта на разпореждането за

разкриване е да разшири защитата на правата на Тетра чрез запълване на празнини, оставени от първото разпореждане. Разпореждането възпира пресата, но не може ефективно да предотврати разпространяването на информацията сред клиенти и конкуренти на Тетра от източника на жалбоподателя (или източника на този източник). Без да знае самоличността на източника, Тетра няма да може да спре едно последващо разпространение на съдържанието на плана чрез иск за разкриване на липсващия документ и решение, забраняващо последващо разкриване и присъждащо щети. Тетра не би могла и да отстрани опасността от вреди, които един нелоялен служител или сътрудник с достъп до техните помещения би могъл да им причини.

9. Тези по-нататъшни цели на разпореждането за разкриване са разгледани в пар. 44 и 45 на решението. Последният параграф, след като припомня, че съображенията които трябва да се вземат предвид от институциите на Конвенцията за прегледа им по ал. 2 на член 10 "накланят баланса на интересите в полза на интереса на демократичното общество за осигуряване свободна преса" и допълва, че търсената защита посредством разпореждането не е достатъчна, за да надхвърли обществения интерес от защитата на източника на жалбоподателя.
10. Въпреки това обаче не е предприета никаква оценка на тези интереси на Тетра и при нейното отсъствие няма задоволителна база за балансирането, с което Съдът трябва да се заеме. Вътрешните съдилища са имали по-добра възможност на базата на представените пред тях доказателства да преценят противоположните интереси и според нас заключението, до което са стигнали, за това къде да се "намери" балансът между интересите, е в границите на позволената свобода на преценка на националните власти.
11. Ние следователно заключаваме, че нито разпореждането за разкриване, нито наложената на жалбоподателя глоба за неспазването му водят до нарушение на правото му на свобода на изразяване съгласно член 10.

ОСОБЕНО МНЕНИЕ НА СЪДИЯ УОЛШ

1. В своето първоначално обръщение към Съда защитникът на жалбоподателя казва, че неговият клиент не "иска специална привилегия заради професията си", защото журналистите не са над закона". И все пак, струва ми се, че в своето решение Съдът е решил, че според Конвенцията на журналиста му се полага привилегия заради професията му, каквато другите хора не могат да имат. Не трябва ли и обикновеният гражданин, който изпраща писмо до вестниците за публикация, да има същата привилегия, въпреки че по професия не е журналист? За да се разграничат журналистът и обикновеният гражданин, трябва да се вземат предвид клаузите на член 14 от Конвенцията.
2. В настоящия случай на жалбоподателя не му е отказано да се изразява. По-скоро той е отказал да говори. И като резултат, страна по процеса, търсеща от закона защита на накарнените си интереси, е оставена без защитата, която ѝ се полага. Предоставянето на такава защита със сигурност е от обществен интерес, но жалбоподателят е успял да обезсили националните съдилища в усилията им да действат в интерес на правосъдието. Националните съдилища трябва да решат дали въпросният документ е бил откраднат. Но жалбоподателят твърди, че може да откаже да изпълни съдебното разпореждане и да свидетелства, защото не вярва документът да е откраднат. Отношението и думите му изразяват, че би изпълнил разпореждането ако вярваше, че въпросният документ е бил откраднат. И така той предрешава въпроса за съществуването на един факт, нещо, което могат да решат единствено националните съдилища, и като оправдание за неизпълнението на съдебното разпореждане посочва несъгласието си с установеното от съдилищата.

3. Нищо в Конвенцията не позволява на страна по един съдебен процес да измести съда от взимането на решение за съществуването на определен факт и по този начин да откаже да бъде обвързана от съдебното решение, установяващо фактите. Да ѝ се позволи да направи това, просто защото е журналист по професия, означава да се подчини съдебният процес на субективната преценка на една от страните и моралното оправдание за неизпълнение на съдебното разпореждане да се предостави изцяло на тази страна по спора, което от своя страна означава на другата страна да ѝ бъде отказано правосъдие и тя да претърпи вреди. Така че има нарушение на едно основно правило на правораздаването - никой не може да съди себе си.

СТАНОВИЩЕ НА СЪДИЯ ДЕ МЕЙЕР

Аз съм напълно съгласен със заключението на Съда, че разпореждането, изискващо от жалбоподателя да разкрие своя източник, и наложената му глоба заради отказа да направи това е нарушило правото му на свобода на изразяване.

Аз считам, че и предходното съдебно разпореждане срещу публикуването на информацията е нарушение на това право, тъй като то е една изцяло неприемлива форма на ограничение.

Дори и да е нямало такова разпореждане, разпореждането за разкриване и глобата нямаше да са законни. Защитата на журналистическия източник е от такова огромно значение за правото на свободно изразяване, че не трябва никога да се позволява да бъде нарушено, освен при много специални обстоятелства, които със сигурност не съществуват в този случай.